

Etusivu>Oikeudenkäyntimenettely>Siviilioikeudelliset menettely>Asiakirjojen tiedoksianto – oikeudellisten asiakirjojen virallinen toimittaminen

Asiakirjojen tiedoksianto – oikeudellisten asiakirjojen virallinen toimittaminen

Suomi

1 Mitä lakitermi "tiedoksianto" käytännössä tarkoittaa? Miksi asiakirjojen tiedoksiantoa varten on erityisiä sääntöjä?

Tiedoksiannolla tarkoitetaan tietylle henkilölle tai oikeushenkilölle todistettavasti ja laissa säädettyä muotoa noudattaen annettua ilmoitusta. Tiedoksiannosta koskevien säännösten tarkoituksena on varmistaa, että tiedoksianto asianomaiselle henkilölle on uskottavasti tapahtunut ja että se on todistettavissa.

2 Mitkä asiakirjat on annettava todisteellisesti tiedoksi?

Asiakirjat ovat pääsääntöisesti oikeudenkäyntiin liittyviä asiakirjoja kuten haasteita ja lausumapyyntöjä. Edellytys todisteellisesta tiedoksiannosta voi koskea myös muita kuin oikeudenkäyntiasiakirjoja, esimerkiksi testamenttia.

3 Kuka huolehtii asiakirjan tiedoksiannosta?

Oikeudenkäyntiasiaa tiedoksiannosta huolehtii yleensä tuomioistuin. Tuomioistuin voi asianosaisen pyynnöstä uskoa tiedoksiannosta huolehtimisen asianosaiselle, jos tuomioistuin katsoo siihen sopivan perusteltua aihetta.

Muissa asioissa tiedoksiannosta huolehtii se, jonka intressissä tiedoksianto on.

4 Osoitetiedustelut

4.1 Jos tiedoksiannettavien asiakirjojen vastaanottaja ei enää asu ilmoitetussa osoitteessa, pyrkikö vastaanottava viranomainen oma-aloitteisesti selvittämään vastaanottajan olinpaikan? Ks. myös tiedoksiantoasetuksen 7 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukainen ilmoitus

Kyllä. Käräjäoikeuden haastemiehellä on pääsy väestötietojärjestelmään, josta he tarkistavat ajantasaiset osoitetiedot.

4.2 Onko toisen jäsenvaltion oikeusviranomaisilla ja/tai oikeudenkäyntimenettelyn asianosaisilla mahdollisuus tutustua maanne rekistereihin tai palveluihin henkilön nykyisen osoitteen selvittämiseksi? Jos on, millaisia rekistereitä tai palveluja on olemassa ja mikä on noudatettava menettely? Minkä suuruinen maksu tästä veloitetaan?

Osoitepalvelusta voi hakea lähes kaikkien Suomessa vakinaisesti asuvien henkilöiden ajantasaiset osoitteet. Palvelun tiedot perustuvat Digi- ja väestötietoviraston ylläpitämän väestötietojärjestelmän tietoihin.

Osoite tiedon haku tapahtuu henkilön etu- ja sukunimen perusteella. Nimet voivat olla entisiä tai nykyisiä. Tarkentavina hakuetoimina voi käyttää mm. henkilön ikää, syntymäaikaa ja nykyistä tai entistä kotikuntaa.

Osoite luovutetaan yksilöidystä ja yksiselitteisesti tunnistetusta henkilöstä, joka on täyttänyt 15 vuotta, eikä ole kieltänyt osoitteensa luovuttamista.

Suomenkielinen osoitepalvelupuhelin: p. 0600 0 1000

Ruotsinkielinen osoitepalvelupuhelin: p.0600 0 1001

Numerot palvelevat joka päivä klo 8.00 - 22.00.

Palvelun hinta on 2,50 euroa/ minuutti + pvm/mpm, jonotus pvm/mpm (16.5.2020 saakka 1,98 euroa/ minuutti)

Palveluun voi soittaa ainoastaan Suomesta.

Osoitetiedusteluja voi tehdä myös sähköpostilla Digi- ja väestötietovirastosta. Tiedusteluja voi tehdä suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi osoitteesta vtj-todistus@dvv.fi. Lisäksi kyselyjä voi tehdä kirjallisesti osoitteesta Digi- ja väestötietovirasto, PL 123, 00531 Helsinki. Palvelu on maksullista. Tiedustelussa tulee ilmoittaa osoitetiedon käyttötarkoituksen.

Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) ja Verohallinnon yhteisestä palvelusta osoitteesta <https://www.ytj.fi> voi etsiä yritysten ja yhteisöjen yritystietoja. Palvelu toimii suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Lisätietoja löytyy osoitteesta <https://www.prh.fi/fi/index.html> (suomeksi), <https://www.prh.fi/sv/index.html> (ruotsiksi) ja <https://www.prh.fi/en/index.html> (englanniksi).

4.3 Miten maanne viranomaiset avustavat muiden jäsenvaltioiden osoitetiedusteluissa tiedoksiantoasetuksen 7 artiklan 1 kohdan nojalla? Ks. myös tiedoksiantoasetuksen 7 artiklan 1 kohdan mukainen ilmoitus

Ks. vastaus edelliseen kysymykseen.

5 Miten asiakirja yleensä annetaan tiedoksi? Onko käytettävissä vaihtoehtoisia menetelmiä (muita kuin jäljempänä kohdassa 7 tarkoitettu sijaistiedoksianto)?

Oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 3 §:n mukaan kun tuomioistuin huolehtii tiedoksiannosta oikeudenkäyntiasiaa, tiedoksianto tapahtuu ensisijaisesti postitse. Kirje voidaan lähettää saantitodistuksella postiin. Vaihtoehtoisesti kirje voidaan lähettää suoraan kotiin. Tällöin kirjeeseen liitetään vastaanottotodistus, joka tiedoksiannon vastaanottajan on palautettava allekirjoitettuna tuomioistuimeen. Muun oikeudenkäyntiasiakirjan kuin haasteen ja ensimmäisen vastauspyynnön tiedoksianto voidaan toimittaa myös lähettämällä asiakirja tavallisena kirjeenä asianosaisen tuomioistuimelle ilmoittamaan osoitteeseen. Vastaanottajan katsotaan saaneen tiedokseen tavallisena kirjeenä lähetetyn asiakirjan seitsemäntenä päivänä sen jälkeen, kun se on annettu postin kuljetettavaksi.

Oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 4 §:n mukaan jos on todennäköistä, ettei tiedoksianto onnistu postitse, tiedoksiannon toimittaa haastemies.

Oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 2 §:n mukaan tuomioistuin voi asianosaisen suostumuksella antaa tiedoksiannosta huolehtimisen asianosaiselle, jos tuomioistuin katsoo siihen olevan aihetta. Tällöin tuomioistuin ilmoittaa asianosaiselle tiedoksiannon ja todistuksen toimittamisen tuomioistuimelle määräpäivän. Oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 4 §:n mukaan tiedoksiannon toimittaa tällöin haastemies.

Oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 4 §:n mukaan jos tuomioistuin on antanut tiedoksiannosta huolehtimisen asianosaiselle, ja jos asianosaista edustaa asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, voidaan tiedoksianto toimittaa myös siten, että tämä antaa asiakirjan henkilökohtaisesti vastaanottajalle. Tällöin vastaanottaja allekirjoittaa todistuksen tiedoksiannon vastaanottamisesta. Tätä tiedoksiantotapaa ei voida käyttää rikosasiassa.

Muiden asiakirjojen kuin oikeudenkäyntiasiakirjojen tiedoksiantoja toimittaa haastemies viranomaisen tai yksityisen pyynnöstä.

6 Sallitaanko siviilioikeudellisissa menettelyissä asiakirjojen sähköinen tiedoksianto (oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksianto sähköisten etäviestintien, kuten sähköpostin, suojatun verkkosovelluksen, faksin, tekstiviestin tms. välityksellä)? Jos sallitaan, millaisissa menettelyissä tällaista tiedoksiantomenetelmää voidaan käyttää? Sovelletaanko tämän tiedoksiantomenetelmän käyttöön rajoituksia sen mukaan, millaiselle vastaanottajalle (esim. oikeusalan ammattilainen, oikeushenkilö, yritys tai muu elinkeinoelämän toimija) tiedoksianto on osoitettu?

Oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 11 luvun 3 §:n mukaan, kun tuomioistuin tai syyttäjä huolehtii tiedoksiannosta, tiedoksianto voidaan toimittaa lähettämällä asiakirja asianosaiselle sähköisenä viestinä vastaanottajan ilmoittamalla tavalla, jos voidaan olettaa, että vastaanottaja saa tiedon asiakirjasta ja määräpäivään mennessä palauttaa todistuksen tiedoksiannon vastaanottamisesta.

Oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 11 luvun 3b §:n mukaan kun tuomioistuin huolehtii tiedoksiannosta, ja kun asia koskee tietyn määräästä saamista, hallinnan tai rikkoontuneen olosuhteen palauttamista taikka häätöä, ja kantaja ilmoittaa, ettei asia hänen käsityksensä mukaan ole riitainen, tiedoksianto voidaan toimittaa myös puhelimitse. Lisäedellytyksenä on, että puhelintiedoksianto soveltuu tiedoksiantoon asiakirjan laajuuteen ja laatuun nähden ja että vastaanottaja epäilyksettä saa puhelimitse tiedon asiakirjasta ja ymmärtää tiedoksiannon merkityksen. Puhelimitse suoritettua tiedoksiannon jälkeen asiakirja on lähetettävä viipymättä kirjeenä tai sähköisenä viestinä vastaanottajan ilmoittamaan osoitteeseen, jollei se ole erityisestä syystä ilmeisen tarpeetonta. Myös puhelimitse suoritettua tiedoksiannosta laaditaan todistus.

6.1 Mikä tiedoksiantoasetuksen 19 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu sähköinen tiedoksiantotapa on saatavilla maassanne, kun tiedoksianto on suoritettava siellä suoraan henkilölle, jolla on tiedossa oleva osoite tiedoksiantoa varten toisessa jäsenvaltiossa?

Ks. vastaus edelliseen kysymykseen sähköisestä tiedoksiannosta.

6.2 Onko maanne asettanut tiedoksiantoasetuksen 19 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja lisäehtoja, joiden mukaisesti se hyväksyy kyseisen asetuksen 19 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettua sähköisen tiedoksiannon sähköpostitse? Ks. myös tiedoksiantoasetuksen 19 artiklan 2 kohdan mukainen ilmoitus Ei.

7 Sijaistiedoksianto

7.1 Salliiiko maanne laki muiden tiedoksiantomenetelmien käyttämisen silloin, kun asiakirjoja ei ole voitu toimittaa vastaanottajalle (esim. ilmoitus kotiosoitteeseen tai haastemiehelle, postitiedoksianto tai kuulutustiedoksianto)?

Oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 7 §:n mukaan milloin haastemies on tiedoksiantoa varten etsinyt henkilöä, jonka asuinpaikka Suomessa on tiedossa, mutta ei ole tavannut häntä tai ketään, jolla on oikeus hänen puolestaan vastaanottaa tiedoksianto, ja ilmenneiden seikkojen perusteella voidaan olettaa hänen välttelevän tiedoksiantoa, haastemies voi toimittaa tiedoksiannon luovuttamalla asiakirjat jollekin samaan talouteen kuuluvalla 15 vuotta täyttäneelle tai, jos tiedoksiannon vastaanottaja harjoittaa liikettä, jollekin hänen liikkeensä palveluksessa olevalle. Jollei ketään edellä mainituista tavata, tiedoksianto voidaan toimittaa luovuttamalla asiakirjat paikalliselle poliisiviranomaiselle.

Milloin on menetely 1 momentissa mainitulla tavalla, haastemiehen on lähetettävä siitä postin välityksellä ilmoitus tiedoksiannon vastaanottajalle hänen osoitteellaan. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen, kun 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on annettu postin kuljetettavaksi.

Rikosasiasa haastetta ei voida antaa vastaajalle tiedoksi tässä pykälässä tarkoitulla tavalla.

Oikeudenkäymiskaaren (4/1734) 9 §:n mukaan jollei tiedoksiannon vastaanottajan olinpaikasta voida saada tietoa, tuomioistuin huolehtii tiedoksiannon toimittamisesta kuuluttamalla. Rikosasiasa haastetta ei voida antaa vastaajalle tiedoksi kuuluttamalla.

7.2 Jos muita menetelmiä käytetään, milloin tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen?

Katso kysymyksen 7.1 alla lausuttu

7.3 Jos yksi mahdollinen menetelmä on asiakirjojen jättäminen tiettyyn paikkaan (esim. postitoimistoon), miten asia saatetaan vastaanottajan tietoon?

Katso kysymyksen 7.1 alla lausuttu.

7.4 Mitkä ovat seuraukset, jos vastaanottaja kieltäytyy vastaanottamasta asiakirjoja? Katsotaanko asiakirjat tosiasiallisesti tiedoksiannetuiksi, jos vastaanottajalla ei ollut laillista perustetta kieltäytyä niiden vastaanottamisesta?

Jos vastaanottaja ei nouda postista tai kieltäytyy vastaanottamasta postitse saantitodistuksella lähetettyä tiedoksiantoa, palautuu pyyntö lähettäjälle. Tällöin tiedoksiannon ei katsota tapahtuneen (esimerkiksi Korkeimman oikeuden päätös 50:1997). Samoin, jos tiedoksiannettava asiakirja on lähetetty postissa suoraan kotiin, ei tiedoksiannon katsota tapahtuneen, jos vastaanottaja ei palauta vastaanottotodistusta tuomioistuimeen allekirjoitettuna.

Vastaanottaja voi kieltäytyä vastaanottamasta haastemiehen suorittamaa tiedoksiantoa vain tiettyjen lainsäädännössä lueteltujen edellytysten täytyessä.

Vastaanottaja voi kieltäytyä vastaanottamasta tiedoksiantoa muun muassa silloin, kun asiakirjat eivät ole suomeksi, ruotsiksi tai muulla vastaanottajan ymmärtämällä kielellä. (Esimerkiksi; Laki kansainvälisestä oikeusavusta rikosasioissa tai Laki kansainvälisestä oikeusavusta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla). Jos vastaanottaja kieltäytyy perusteettomasti vastaanottamasta tiedoksiannettavaa asiakirjaa, tiedoksiannon katsotaan kuitenkin tapahtuneen.

Jos tiedoksiannosta kieltäytymiselle on laillinen peruste, haastemies palauttaa asiakirjat. Tällöin haastemies antaa kirjallisen todistuksen siitä, että vastaanottaja on kieltäytynyt vastaanottamasta tiedoksiantoa ja selvityksen kieltäytymisen perusteista.

8 Postitiedoksianto ulkomailta (tiedoksiantoasetuksen 18 artikla)

8.1 Jos posti toimittaa ulkomailta lähetetyn asiakirjan maassanne olevalle vastaanottajalle tilanteessa, jossa edellytetään saantitodistusta (tiedoksiantoasetuksen 18 artikla), toimittaako posti asiakirjan ainoastaan vastaanottajalle itselleen vai saako se postinjakelua koskevien kansallisten sääntöjen mukaan luovuttaa asiakirjan myös samassa osoitteessa asuvalle toiselle henkilölle?

Kun Suomeen on lähetty asiakirjoja tiedoksiannettavaksi postitse saantitodistusta vastaan, posti pidättää nämä asiakirjat itsellään ja toimittaa vastaanottajalle ilmoituksen siitä, että häntä odottaa postissa noudettava lähetyks. Vain vastaanottaja tai hänen valtuuttamansa henkilö voi noutaa nämä asiakirjat postista. Tiedoksiantoa pyytävän tahon niin pyytessä asiakirjat luovutetaan vain vastaanottajalle henkilökohtaisesti.

8.2 Miten tiedoksiantoasetuksen 18 artiklan mukainen asiakirjojen tiedoksianto toisesta jäsenvaltiosta tapahtuu (mahdollisuuksien mukaan postinjakelua koskevia kansallisia sääntöjanne noudattaen, ks. edellinen kysymys), jos toimitusosoitteessa ei tavoiteta vastaanottajaa eikä ketään muutakaan valtuutettua henkilöä?

Jos vastaanottaja ei nouda asiakirjoja postista, ne palautetaan lähettäjälle.

Tällöin lähettäjä voi toimittaa asiakirjat ja pyynnön tiedoksiannosta vastaanottajan kotipaikan tai asuinpaikan käräjäoikeuteen. Pynnön saavuttua käräjäoikeuden haastemiehet yrittävät antaa asiakirjoja tiedoksi vastaanottajalle henkilökohtaisesti.

8.3 Varaako posti tietyn ajan asiakirjojen noutamista varten ennen kuin se palauttaa ne lähettäjälle sillä perusteella, että vastaanottajaa ei ole tavoitettu? Jos varaa, miten vastaanottajalle saadaan tieto siitä, että hänelle on saapunut kirje, joka on noudettavissa postista?

Posti lähettää vastaanottajalle ilmoituksen siitä, että häntä odottaa postissa noudettava lähetyks. Ilmoituksessa mainitaan myös se päivä, jolloin vastaanottajan on viimeistään noudettava asiakirjat.

Posti säilyttää asiakirjoja saapumisviikon ja kaksi (2) täyttä kalenteriviikkoa.

9 Laaditaanko tiedoksiannosta kirjallinen todistus?

Haastemies antaa suorittamastaan tiedoksiannosta todistuksen. Myös postitiedoksiannosta saadaan todistus.

10 Mitä tapahtuu, jos asiakirjan vastaanottaja ei saa asiakirjaa tai jos tiedoksianto on tapahtunut säännösten vastaisesti (asiakirja on esimerkiksi toimitettu sivulliselle)? Voiko tiedoksianto siiltä olla pätevä (voidaanko säännösten rikkominen korjata) vai täytyykö asiakirja antaa uudelleen tiedoksi?

Jos tiedoksianto on toimitettu virheellisesti ja asianosainen ei saavu tuomioistuimeen tai ei anna häneltä pyydettyä kirjallista vastausta, tiedoksianto on toimitettava uudelleen. Uutta tiedoksiantoa ei kuitenkaan tarvitse suorittaa, jos virhe on vähäinen.

Jos asianosainen tekee väitteen siitä, että tiedoksianto on toimitettu virheellisesti, asian käsittelyä on lykättävä, jollei sitä tapahtuneen virheen vähäisyyden vuoksi ole pidettävä tarpeettomana.

11 Jos vastaanottaja kieltäytyy vastaanottamasta asiakirjaa käytetyn kielen perusteella (tiedoksiantoasetuksen 12 artikla) ja tuomioistuin tai viranomainen, jonka käsiteltäväksi asia on saatettu, päättää tarkistettuaan, ettei kieltäytyminen ollut perusteltu, onko olemassa erityinen oikeussuojakeino kyseisen päätöksen riitauttamiseksi?

Oikeussuojakeinona on muutoksenhaku pääasiassa.

12 Maksaako asiakirjan tiedoksianto ja jos maksaa, niin kuinka paljon? Onko tiedoksiantotapa erilainen silloin, kun asiakirja on annettava tiedoksi kansallisen lainsäädännön nojalla ja kun tiedoksiantopyyntö on lähtöisin toisesta jäsenvaltiosta? Ks. myös tiedoksiantoasetuksen 15 artiklassa tarkoitettu ilmoitus, joka koskee toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevan asiakirjan tiedoksiantoa

Haastemiehen suorittama tiedoksianto ja siitä annettava todistus maksaa 85 euroa. Maksua ei peritä silloin, kun tuomioistuin huolehtii tiedoksiannosta.

Ulkomaisen oikeusapupyynnön nojalla toimitettu tiedoksianto on maksuton.

Päivitetty viimeksi: 26/08/2024

Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.